

การศึกษาการจัดการดูแลสุขภาพเต้านมในโคนมระดับฝูงของเกษตรกรรายย่อยในจังหวัด เชียงใหม่ 249 ตัวของเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกิ่งอำเภอแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 28 ราย โดยมีสัตวแพทย์และผู้ช่วยดำเนินงาน 2 คน ออกปฏิบัติงานในแต่ละฟาร์มทุก 3-4 สัปดาห์ โดยมีหน้าที่คอยถ่ายถอดแนะนำความรู้ในการดูแลและกระตุ้นให้เกษตรกรเอาใจใส่ต่อสุขภาพของเต้านมและการจัดการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในช่วงตั้งแต่ ตุลาคม 2544 ถึง สิงหาคม 2545 พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการนัดพบสูง (93.36 ± 14.19 %) มีค่าเฉลี่ยของจำนวนฟาร์มที่ทำการตรวจโรคเต้านมอีกเสบแบบไม่แสดงอาการด้วยตนเองในแต่ละรอบเท่ากับ 58.56 ± 11.55 %) ปริมาณเซลโซมาติกในถึงรวมน้ำนมของแต่ละฟาร์มที่สูงกว่า 500,000 เซล/ซีซี อยู่ระหว่าง 36 – 43 % (เฉลี่ย 40.9 %) มีค่าเฉลี่ยของน้ำนมต่อตัวต่อวันมีค่าเท่ากับ 11.69 ± 3.18 (10.72 – 13.34) กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน ผลจากการวิจัยพบว่าเมื่อเกษตรกรได้รับการส่งเสริมความรู้ในการจัดการฟาร์มโคนมมากขึ้นร่วมกับการดูแลจัดการสุขภาพเต้านมอย่างสม่ำเสมอ โดยการแวะเยี่ยมฟาร์มอย่างมีกำหนดของผู้ส่งเสริม เกษตรกรที่ตั้งใจที่จะปรับปรุงการจัดการมีความสามารถทำให้แม่โคผลิตน้ำนมดิบที่มีคุณภาพและเพิ่มปริมาณผลผลิตได้ การจัดการดูแลสุขภาพเต้านมในระดับฝูงของเกษตรกรรายย่อยประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ประสิทธิภาพของการดำเนินงานขึ้นอยู่กับปัจจัยหลักคือ ความตั้งใจของเกษตรกรในการจัดการ